

mgr Mateusz Buszkiewicz

Tytuł rozprawy: **Koncepcja interesu grupy spółek oraz jej zastosowanie w polskim porządku prawnym na przykładzie ochrony wspólników mniejszościowych spółki zależnej**

Niniejsza rozprawa doktorska została poświęcona problematyce ochrony wspólników mniejszościowych spółki zależnej w koncepcji interesu grupy spółek przyjętej przez polskiego ustawodawcę. Stanowi ona analizę polskiego modelu regulacji prawnej grup spółek w zakresie instrumentów ochrony wspólników mniejszościowych spółki zależnej. Autor analizuje zarówno środki ochrony wspólników mniejszościowych wprowadzone w ramach nowelizacji KSH o grupach spółek, jak i wpływ tej nowelizacji na zastane mechanizmy ochrony wspólników mniejszościowych spółki zależnej.

Podstawę rozprawy doktorskiej stanowi teza, że **polSKI model prawa grup spółek, oparty na koncepcji interesu grupy spółek, nie zapewnia wystarczającej ochrony wspólników mniejszościowych spółki zależnej.**

Pierwszy rozdział, zatytułowany „Dotychczasowe prace nad prawem grup spółek z uwzględnieniem kategorii interesu grupy spółek”, ma charakter wprowadzający do tematyki grup spółek. Autor dokonał analizy rozwoju myśli o prawie grup spółek w prawie Unii Europejskiej, propozycjach międzynarodowych gremiów eksperckich oraz w pracach polskiego legislatora. Zawarta analiza wskazuje, na jakie obszary funkcjonowania grup spółek zwracano uwagę. Rozdział objął również omówienie polskiego orzecznictwa oraz poglądów doktryny. Poza kompleksowym przeglądem rozwoju prawa grup spółek, celem rozdziału było zrozumienie perspektywy polskiego ustawodawcy stojącego przed zadaniem uregulowania grup spółek, który kilkakrotnie w przeszłości dokonywał prób legislacyjnych w tym obszarze.

Celem **drugiego rozdziału** pt. „Istota prawna, struktura i powstanie grupy spółek” była próba scharakteryzowania grupy spółek poprzez wskazanie na jej konstytutywne cechy oraz analiza strukturalnych elementów grupy spółek jako zjawiska gospodarczego. Autor scharakteryzował uczestników tej struktury, także w kontekście definicji legalnej grupy spółek zawartej w KSH. Omówił sposoby powstania grupy spółek z uwzględnieniem nowelizacji KSH o grupach spółek. Autor zdecydował, aby szczegółowa analiza zjawiska, jakim jest grupa spółek, z uwzględnieniem polskiego stanu prawnego, została zawarta już w jednym z początkowych rozdziałów rozprawy. Miało to na celu zwiększenie przejrzystości rozprawy i ułatwienie odbioru kolejnych rozdziałów.

Trzeci rozdział pt. „Koncepcja interesu grupy spółek na tle innych modeli regulacji prawnej grup spółek” zawiera wyniki badań porównawczych. Po dookreśleniu pojęcia grupy spółek oraz ustaleniu struktury grupy spółek autor zdecydował się przeanalizować prawne modele regulacji grup spółek. Na podstawie przeprowadzonych badań wyróżnił kilka modeli, które zostały omówione na przykładach porządków prawnych wybranych państw. Rozdział ma zapewniać kompleksowy charakter analizy koncepcji interesu grupy spółek poprzez umiejscowienie jej wśród innych modeli regulacji prawnej grup spółek. Analiza miała również na celu ustalenie czym jest koncepcja interesu grupy spółek. Celem tego rozdziału było jednocześnie wstępne ustalenie, który model regulacji prawa grup spółek może zostać wykorzystany w polskim systemie prawnym.

W **rozdziale czwartym**, zatytułowanym „Koncepcja interesu grupy spółek – francuskie ujęcie modelowe”, autor dokonał analizy koncepcji interesu grupy spółek na przykładzie Francji, a więc państwa, w którym koncepcja ta powstała. Poza brzmieniem tematu rozprawy zasadność analizy wynika z inspirowania się przez polskiego ustawodawcę francuskimi rozwiązaniami. Celem autora było ustalenie kluczowych założeń francuskiej doktryny, zwłaszcza w zakresie ochrony wspólników mniejszościowych spółki zależnej. Przeprowadzona analiza pozwoliła również na określenie słabości komentowanej doktryny oraz sformułowanie wniosków dla ustawodawców inspirujących się tą koncepcją przy tworzeniu krajowych regulacji o grupach spółek.

Rozdział piąty zatytułowano „Ocena polskiego modelu regulacji grup spółek”. Autor dokonał analizy pierwszej polskiej regulacji prawnej o grupach spółek. Wprowadzenie

rozdziału uzasadnione jest zakresem omawianej regulacji oraz brakiem dotychczasowych opracowań tej materii na moment rozpoczęcia prac. Rozdział zawiera próbę oceny wybranego modelu regulacji prawa grup spółek oraz omówienie jej podstawowych założeń. Analiza ogólnych założeń przyjętego modelu była także konieczna z uwagi na ich wpływ na poszczególne instrumenty ochrony mniejszości.

W kolejnym, **szóstym rozdziale** pt. „Koncepcja interesu grupy spółek – treść oraz klauzula działania w interesie grupy spółek” przeprowadzono analizę koncepcji, na której oparto polski model prawny regulujący grupy spółek. Rozdział zawiera odniesienia do francuskiej wersji koncepcji interesu grupy spółek, który stanowił inspirację dla polskiego ustawodawcy. Autor scharakteryzował pojęcia interesu spółki oraz interesu grupy spółek, jak i sformułował przesłanki powołania się na działanie w interesie grupy spółek.

Siódmy rozdział zatytułowany „Koncepcja interesu grupy spółek – a ochrona praw majątkowych wspólników mniejszościowych” **jest pierwszym z trzech następujących po sobie rozdziałów**, w których autor szczegółowo analizuje wpływ omawianej koncepcji na sytuację wspólników mniejszościowych spółki zależnej. Autor poddał analizie instrumenty ochrony praw majątkowych wspólników mniejszościowych spółki zależnej w polskim modelu opartym na koncepcji interesu grupy spółek. Skupił się na wpływie nowych mechanizmów mających zapewnić ochronę wspólnikom mniejszościowym na istniejące instytucje prawne oraz na analizie środków ochrony wprowadzonych wraz z przepisami o grupach spółek.

Wpływ koncepcji interesu grupy spółek na ochronę wykonywania wybranych praw korporacyjnych wspólników mniejszościowych został omówiony w **rozdziale ósmym** rozprawy zatytułowanym „Koncepcja interesu grupy spółek a ochrona wykonywania praw korporacyjnych przez wspólników mniejszościowych”. Autor omówił dotychczasowe regulacje w zakresie prawa wspólników do informacji oraz nowe instytucje wprowadzone wraz z nowelizacją KSH o grupach spółek.

W ostatnim, **dziewiątym rozdziale** pt. „Koncepcja interesu grupy spółek a utrata członkostwa przez wspólnika mniejszościowego w spółce zależnej” autor omawia instytucje polegającą na umożliwieniu wspólnikowi mniejszościowemu opuszczenie spółki zależnej w wybranych okolicznościach. Jest to instytucja typowa dla regulacji prawnych grup spółek, a przy tym ma istotny wpływ na sytuację wspólników mniejszościowych. Autor podejmuje się próby oceny, czy wprowadzenie tej instytucji wraz z koncepcją interesu grupy spółek było zasadne i czy rzeczywiście przyczynia się do lepszej ochrony wspólników mniejszościowych.